

**БЕЗ ДОБРО ОБРАЗОВАНИЕ НЯМА ДОБРО БЪДЕЩЕ****Проф. д-р ик. н. Велчо Стоянов**

„Нация, която не се образова, е  
враг на самата себе си”

Т. Влайков

Враг на себе си сигурно не е само необразованата нация, но и не образованите лица, етноси и държави, респ. техните граждани и общности. Именно образованието предоставя на субектите му знание и може да в общ план и в определени области, вкл. за развитието на технологиите и подобряване условията и качеството на живота; определено влияние в тази посока оказва и богатството на природните ресурси, чието прекалено експлоатиране пък провокира екологическата криза.

Да припомним, че значението и ролята първоначално е осигурявано чрез първичните, духовни учения и ритуали от тотемизма, окултизма, а така също от религиите /политеистичните и монотеистичните/, но впоследствие, главно след Възраждането и Просвещението, образованието придобива светски характер; все пак обаче древните духовно-религиозни учения не са напълно изчезнали. Някои автори, като известния Солженицин, например, е призовавал: „долу „образованщината”, за руснаците им стига и началното /църковно – енориашеско/ училище”<sup>1</sup>.

В новото време за образованието светското, разбира се, отговаря главно държавата, но то се осъществява както от нея /централните и местни власти/, така и на частно–предприемаческа основа. Първоначалното частно образование е въведено главно в англосаксонския свят, но днес то има вече почти световно приложение, включително и у нас. При това като че ли се очертава тенденцията да се разширява частното и да се ограничава държавното образование. Това е резултат преди всичко на господстващата днес либертарианска, дори пазарно-фундаменталистка идеология, която абсолютизира, величае и едва ли не обожествява пазара, на който държавата се счита за непристъпа и тя следва да се комерсиализира и дори да се „погълне” от него; Бедата е, че пазарът се величае, абсолютизира и едва ли не се обожествява, но и

<sup>1</sup> Зинovieв, Ал., Третата световна, С., 2007, с. 227, изд. „Нова зора” употребената дума „образованщина” е доста интересна и характерна и за нашето образование; струва ни се, че е аналогична на „политиканство”

съзнателно и целенасочено се деформира и се криминализира, главно, не само чрез офшорните зони.

Като че ли се подценява обстоятелството, че на образованието се оказва сериозно влияние и въздействие така също от изграждането на т.нар. Нов световен ред /НСР/, чиито „архитекти”, организатори и „строители” са тайните политически общества /ТПО/, които биват два основни вида: древни или класически /масони, илюминати и розенкройцери/ и нови, които са създадени главно след Първата световна война и са около 10 на брой<sup>2</sup>; те /ТПО/ имат отношение и към образованието, което го доказва и приложеният към доклада таен план на масоните от 1969 г., който вероятно е актуализиран.

Безспорно е, че има връзка и аналогия между образователните системи на отделните страни, водеща от които обикновено се счита американската такава, но акцентът ще поставим върху българската. По същество смятаме да обърнем внимание на три нейни аспекта, а именно:

1. Твърде благоприятните основи и характеристики на българското образование в исторически план от дълбока древност до последното десетилетие на XX век.
2. Кризата в системата на българското образование от последното десетилетие на XX век до последните години, през които се опитваме да преодолеем слабостите му и да повишим качеството и ефективността на нашата образователна система, което като че ли е предприето и от много други страни, вкл. САЩ, чието образование също бе сринато.
3. Очертаване на някои от слабостите на нашето образование и на необходимостта и опитите за преодоляването им и за повишаването на качеството и ефективността на българската образователна система.

---

<sup>2</sup> Смятаме, че заслужава да припомним и посочим и новите ТПО или поне по-съществените от тях: Институт „Тависток” с психоманипулативни цели, който „създава свои фабрики за мислене”..... и осъществява контрол над образованието”; Клубът „Билдерберг”, наричан „тайно световно правителство”; Съвет за международни отношения, наричан от някои автори „кадровик” на президентската администрация в САЩ; Тристранна /Трилатерална/ комисия, която обединява предимно евроатлантическите и Тихоокеанско-азиатски елити; Комитет на 300-те /най-изявените представители на елита в света/: Съвет за чуждестранни връзки – съставител на „Проект 1980”, който е таен и няма информация в литературата за него, но може би е актуализация на приложения към доклада таен план на масоните от 1969 г., който обаче е публикуван в литературата.

## I

За историческите основи на българското образование като че ли най-пълноценно изследване е осъществил проф. Петър Добрев от БАН<sup>3</sup>. Той пише: „Думата българин означава мъдър и знаещ човек” /с.34/; Някои автори дори считат, че прабългарите са били едно от най-цивилизованите племена на територията на Тянь-Шан т.е. преди да предприемат преселението си на Запад към Европа, Балканите и на юг до Египет. В процеса на своето преселение те са създали поне три държави, първите две от които – Кубратова и Волжка България върху територията на Южна Русия и Украйна, отдавна са престанали да съществуват след създаването на Аспарухова България на Балканите, изградена между две велики империи – Римската и Византийската, тя обаче не е могла да бъде завладяна от тях, макар че след това е изпаднала под османско-турско политическо иго и под гръцка религиозна зависимост, които впоследствие са преодолени.

Тук бихме искали да обърнем внимание на подценяваният факт, че Гърция и България са двете държави, които запазват и/или не променят древните си имена. По този повод цитираният проф. П.Добрев е издал и друга своя книга, озаглавена: „Европа започва от България” /с. 2007/. Според него, следва „да се вгледаме в дългата редица от векове и да се опитаме да съберем разпръснатите из тях златни зрънца и пращинки, сътворени от българския разум /включително образованието, разбира се – В.С./ . Те са по същество последното най-важно богатство, което остана на нашата държава /и народ/ след всичко, което ѝ бе отнето...Единственият шанс, който остана на България....е, да си върнем отново позабравения висш разум” /с. 7/, главно чрез развитието и усъвършенстването на образованието, а и науката, разбира се.

Важно е да обърнем внимание на обстоятелството, на което като че ли сме обърнали гръб, че българското образование е достигнало високо европейско, а дори и световно равнище, щом е правило впечатление дори и на тогавашен американски президент /У. Уилсън/; забележителни са и традициите в нашето образование, като например:

- Българинът винаги е ценял образованието и е почитал образованите, учените, мъдрите хора;
- Българите са полагали невероятни усилия да изградят във всяко свое населено място училище и в България нямаше населени места без училища, но вече има и то много. Дори, както е известно у нас бяха закрити над 900 училища, основната причина

---

<sup>3</sup> Добрев, П. Българският интелект през вековете. С., 2008, ИК „Славина – Н. М.”

за което е огромната емиграция, която надмина два милиона души, нещо което не беше ни се случило до сега в такива мащаби; в началото на тази учебна година съобщиха, че са закрити нови 26 училища.

- Социалният престиж на учителите/даскалите беше невероятен; във всяко населено място се считаше, че най-авторитетните и престижни личности са кметът, даскалът и попът, докато днес, за съжаление, те са към края на социалната стълбица.
- Не ни е известен български възрожденец, който да не е бил и учител.
- Българите винаги са проявявали невероятен стремеж да образуват по възможно най-добрия начин своите деца.

За съжаление, това, което е било в системата на българското образование както в социално така и в материално финансово отношение към учителската и преподавателската професия, вече се е променило, но в негативен план.

Да припомним, че „знаещите, можещите и мъдри българи”, са отделяли неимоверно внимание към образователната система и нейните субекти, но са създали и още една духовно-културна институция в лицето на читалищата – центрове на духовно-културната дейност в населените места.

## II

Като че ли в началото на разклащането на основите на образованието в света е свързано с либертарианско – консервативната контрареволюция срещу кейнсианството и налагането и утвърждаването на новата идеология и практика на пазарно-демократичния „дивашки/зверски капитализъм” /по Х. Шмит/, ”дивият либерализъм” и „кадифян” „неоколониализъм” /по папа Франциск и Ал. Тофлър/. Това се осъществи под политическото ръководство на американският президент Р. Рейгън и английският премиер, „желязната лейди”, М. Тачър, които поставиха основите на „рейгънизма” и „тачаризма”. По същество се утвърди и наложи почти фундаментална пазарна икономика или „пазарен строй” /по Ж. Атали/, който величие, абсолютизира и едва ли не обожествява пазарът; нему е присъща държавата, която също се „приватизира”, комерсиализира, дори се счита, че следва едва ли не да се „погълне” и тя от пазара. Именно тази невероятна пазаритизация на обществото оказва негативно влияние и върху образованието, а така също и върху цялостната духовно-културна сфера, която започна да се „чалгализира” и „бигбразатизира”. В тази посока си-

гурно са действали и ТПО – „архитекти”, организатори и „строители” на НСР, който официално бе обявен като предстояща перспектива още през 1990 г. от тогавашния президент на САЩ, Дж. Буш-старши. Да припомним, че ТПО обикновено също пледират обществата да се манипулират дори зомбират, за да могат по-лесно да се насочват и водят в определени посоки, едва ли не като стада, именно поради това хората следва да бъдат по-необразовани, идеологизирани, манипулирани и деградирани, дори зомбирани.

За упадъкът на американското образование, главно държавното, говори още бившият президент Р. Никсън, чиято информация е била не само служебна, но и от неговата съпруга, която е била гимназиална учителка. Той е констатирал, че „разликата в качеството на обучението между държавните и частните училища е шокираща”<sup>4</sup>.

Негативното състояние на американското образование може би най-добре е отразено в следните две книги:

а/ Д. Найзбит и П. Абърдийн; Преоткриване на корпорацията, С., 1990г. Заглавието на посочената книга не е свързано с образованието, но между  $\frac{1}{4}$  до  $\frac{1}{3}$  от нея е посветена именно на негативното състояние на американското образование. От нея ще приведем, следния цитат: „Ако сравним научно-техническите познания на американските и съветските ученици.....американските ученици съвсем не могат да се мерят със съветските си връстници” /с. 180/. Да припомним, че подобни изводи и констатации се срещат и в някои официални доклади на Световната банка.

Цитираните автори считат, че американските корпорации започват да проявяват все по-голяма активност към „корпоративизиране” на образованието, ако може така да се каже.

Другата, може би още по-критична книга е на бивш учител и вече пенсионер, Дж. Тату, която е озаглавена: „Затъпяване. Скритата цел на държавното образование в САЩ”. От тази книга не смятаме да привеждаме цитати, защото заглавието обобщаващо представя нейното съдържание, т.е. държавното образование затъпява учащите се.

За негативното състояние на българското образование също има доста публикации, но ще обърнем внимание само на някои от тях.

Уводната статия на в. „Дума”, бр.282 от м.април, 2016 г. е озаглавена: „Учениците ни са последни по знания в Европа”. Нейната основа е преди всичко статията в същия брой /с. 18/, озаглавена: „Българчетата – с ниско образователно ниво, без аналитични умения”. Автор е В. Христова, представителка у нас на PISA /Организация за

---

<sup>4</sup> Никсън, Р., Не пропускайте момента, В. Търново, 1993, с. 190

международно оценяване/ в случая на образованието, в рамките на авторитетната ОИРС. Следователно оценките от авторката В. Христова се правят на базата на изисквания и критерии на ОИРС. Същата година, но през м.юни тя публикува друга подобна статия в приложението към сп. А-SPECTO под заглавие „пари няма – действайте”. В нея се сочи, че в „Конвергентната програма на МС до 2020 г. е казано, че следва да се намаляват разходите за наука и да се замразяват тези за висше образование”.

Отразено е в негативен план бившето ни образование и в „Бялата книга” на МОН, но оценките до определена степен са идеологизирани. Все пак в тази „Бяла книга” на МОН четем и твърде важната мисъл: „Днес образованието и науката са приоритетни проблеми на нацията” /с.7/, на която ще обърнем внимание в следващото изложение. Тук бихме искали да кажем, че едни от последните обосновани и интересни оценки за българското образование бяха публикувани и в уводна статия на в. „Стършел”, когато вече МОН имаше нов министър, г-жа М.Кунева, а Законът за предучилищното и училищното образование вече беше в сила и започнаха да се подготвят допълнителни промени и в сферата на висшето образование, които също ще ги отразим в следващото изложение. Преди това обаче бихме искали да споделим едно приятно събитие, а именно, че независимо от влошаването на българската образователна система, нашите учащи се, които участват в международни олимпиади и състезания, обикновено се завръщат от тях с дипломи и медали, както е било и в миналото, когато образованието ни е било на по-високо качествено равнище. Впрочем не е изключено и при понижено качество на българското образование да има отличници, които получават международни награди, може би и поради обстоятелството, че според проф. П.Добрев, ”думата българин означава мъдър и знаеш човек” /с.34/. Освен това при по-ниско качество на образователната система това не се отразява толкова на мотивираните учащи и на отличниците, а на по-широката маса от учащите се.

### III

След като, както пише и в „Бялата книга” на МОН, „образованието и науката са вече приоритетни проблеми на нацията” /и държавата/ се започна процес на реализацията на тази важна цел, първо в сферата на предучилищното и училищното образование. Имаме предвид подготовения, приет и започнал да се прилага от средата на 2016 г. Закон за предучилищното и училищното образование, като в близкото бъдеще ще се осъществи и в подсистемата на висшето образование /ВО/.

Почти всички изисквания на новия закон /за предучилищното и училищно образование/ влязоха в сила, но резултатите от неговото прилагане ще станат известни през следващите отчетни години. Все пак твърде интересно е, твърдението на г-жа Кунева малко преди започването на учебната 2016/2017 г., че не законът, а учителите ще подобрят образованието, но няма това е възможно без промяна в нормативната му основа. Без нормативна основа едва ли би могло да се правят сериозни неща, но е важно и отношението към нормативната уредба на тези, които я прилагат.

Може би следва да припомним, че този проекто-закон се подготви още когато министър на образованието беше проф. Игнатов, който в едно интервю поясни, че образованието включва и възпитанието. Да, те са близки и сходни понятия, но е твърде пресилено /меко казано/ възпитанието да се включва напълно в образованието. Законът обаче се прие и започна да се прилага, когато министър на МОН вече стана г-жа М.Кунева, изпълняващ и функцията и на вице-премиер, а нейният предшественик, проф. Танев я назова „интелектуален бисер”, с което може би подсказа, че тя бисерно ще се справи със задълженията си като министър на МОН т.е. и с образованието и с науката; излезналият през първия учебен ден в „Стършел” я назова „първокласник”.

Независимо от високите оценки и хвалби към новия закон в него и в МОН се оказаха и някои смущаващи моменти, на които бихме искали да обърнем внимание, като например:

- Независимо от тезата на бившия министър на МОН, проф. Игнатов, че образованието включва и възпитанието в закона се говори и за образование и за възпитание, които са сродни, но не напълно еднакви категории.
- Смущаващи са разпоредбите на закона, че от първи до IV клас може да се преминава със слаби оценки, като целта може би в случая е да получат определена „грамотност” ромчетата или циганчетата.
- Министър Кунева свика на специален форум учителите от България в София, на който се отчете, че законът се приема и оценява високо от тези, които ще го прилагат. Тя се опита да повиши тяхното материално и социално положение, като им обеща, че от началото на следващата година ще им увеличи заплатите с 10%; оказа се обаче, че това нейно обещание не е съгласувано с премиера и с министъра на финансите и не се разбра дали и в каква степен ще бъде изпълнено.

- В МОН бе разкрита невероятна мафия на три взаимосвързани фирми, злоупотребили с над милион и половина, но дано е само тази мафия и да няма и други подобни, за каквито се говори, че има и били свързани с разпределение на ресурсите за наука и при съставянето на авторските колективи и определяне на издателите им. Впрочем няколко дни след току-що казаното и написаното в новоизлезналия брой на в. „Стършел” /бр. 3659/09.09.2016 г., с. 2-ра/, четем: „спорът, колко учебници следва да има по даден предмет – един или безброй – вече започна. Спор, в който важното не е по-доброто образование, а по-добрата печалба /не за обществото, разбира се, а за определени хора, които участват в този учебно-издателски процес-В.С./ . /Уточнява се/, че става въпрос за учебниците само в I и V клас.

През м.август т.г. издателствата внесоха в МОН 85 учебника по предметите, които ще изучават петокласниците и 58 броя /видове за първокласниците или общо 148 учебника!/  
„На учителите и учениците ще им се изправи косата, когато разберат какво им се готви!”

Коментарът на цитираните мисли ни изглежда излишен и е крайно време да нормализираме системата за издаването на учебници, като се обърнем към нашите традиции. Впрочем новият зам.министър на МОН, Деян Стаматов, в едно интервю предложи учебниците да се пишат от най-добрите учители по съответните учебни предмети, но не уточни, че това е било наша практика, именно, когато образованието ни е било на най-високото европейско, а едва ли не и на световно равнище /след като е правило впечатление и на американския президент У. Уилсън/.

Г-жа Кунева е инициатор и автор на проекто-закона срещу корупцията, но да видим дали ще изчисти напълно от нея управляването от нея министерство?

- Смятаме, че незаслужено сме обърнали гръб на традициите в нашето образование и „сляпо, но ревностно следваме „западните” модели, дори явно провалени, негодни и опасни”, според колежата доц. д-р Емил Хърсев<sup>5</sup>. Дали за тях не стои едно от новите ТПО – Институтът „Тависток”, който го споменахме, макар и под линия, в предходното изложение, но вероятно той

<sup>5</sup> Своите изключително интересни и основни проблеми на нашето ВО колежата Хърсев е публикувал в интернет под заглавие „Силата на невежеството” в началото на юли /датата не е посочена/



има различни структури. Тях като че ли ги използва и СБ, когато се занимава и с проблемите на образованието.

- Твърде смущаващо се оказва и подготвената „търговска реклама” за образованието на сума над два милиона лева. Но как следва да се рекламира образованието чрез химикалки, запалки, шапки и пр. или по медиите?
- Лично на мен ми направи впечатление още един факт. След като пое функциите на министъра на МОН, г-жа М.Кунева, през не толкова голяма продължителност от време, на два пъти посети УНСС, където организира обсъждането на проекто-закона за борба срещу корупцията, а не стана и дума за образованието въобще и за ВО, в частност. Нима е целесъобразно проекто-закона срещу корупцията да се обсъжда в УНСС с преподавателите и студентите, а не със службите, които имат пряко отношение към прилагането му.

Впрочем, като че ли се реагира по някакъв начин на поставените по-горе въпроси, но какви ще бъдат резултатите от прилагането на Закона за предучилищното и училищното образование ще разберем след приключването на следващите учебни години.

Бихме искали да обърнем внимание и на някои проблеми, характерни за висшето образование /ВО/. Впрочем в ЗВО бяха извършени частични промени още през м. февруари т.г./утвърден с указ № 41 /19.02.2016 г./ но те са свързани главно с организацията и управлението на ВО, а не с учебния процес, което предстои. При това необходимо е утвърждаване както на учебния процес, така и на закона за научните степени и звания, където изискванията бяха силно занижени при избора на доценти и професори.

Може би съществена част от проблемите във ВО и науката идват от разделението и специализацията на труда. Имаме предвид, че преди близо 100 години испанският философ Х. Ортега –и – Гасет, в своята книга /Бунтът на масите/ нарича учените „невежи”, защото обектът им на изследване се свива и те знаят повече, но в по-тясна научна област. И все пак, казва той, те не са „учени – невежи”, защото знаят повече от своите предшественици, но в по-тясна област.

Аналогични проблеми възникват и при формирането на специалностите във ВУ. Разделението и специализацията на труда обуславя и специализацията на студентите за работа в практиката, за която те се подготвят и която изисква по-тесни и повече специализации. Преди няколко години дори и папа Йоан Павел II каза, че се прекалява от университета и ВУ с увеличаването и стесняването на специалнос-

тите, но вече над 50% от завършилите студенти не работят по специалността си.

Да припомним, че университетите са възникнали върху основата на занаятчийските училища, някои от които също са се наричали университети. Те са обучавали специалисти по съответните занаяти, като обучаваните са имали три степени – чираци, калфи и майстори. Смята се, че университетите първоначално са заимствали техните учебни планове, но са преименували степените в „специалисти”, „бакалаври” и „магистри”; въвежда по-късно и научно – образователната степен „доктор” в рамките на съответните научни направления.

По същество университетите и ВУ впоследствие разширяват и специализират знанията и уменията т.е. знанието и моженето, което в древността са го притежавали едва ли не само шаманите и жриците, а след тях религиозно –килийните, респ. енорияшеските училища.

Вечният проблем, ако може така да се каже, в случая е, как да се оптимизира общо научното и конкретното практико-приложно познание, което е свързано с действаща нормативна уредба; по същество и корпорациите проявяват интерес към по-тесни специализации. Видяхме обаче, че изисквания към образованието имат и ТПО в лицето преди всичко на масоните, които се виждат в приложения към доклада техен таен план. Видяхме обаче, че Институтът „Тависток” също оказва влияние върху развитието на образованието, дори се твърди, че го насочва и дори го контролира. Дали и той институтът „Тависток” няма принос към прекаляване с „нормативното познание” и замяната на класическото изпитване с т.нар. тестово изпитване? Пак според колегата Хърсев, което напълно го споделяме, „Тестът превзе университетите и пълзи в училищата. Смисълът на образованието се измества и цел става постигането на най-добри резултати на тестовете. А всеки преподавател знае: тестът осакатява и изкривява.

„Обучаемият” не се стреми да знае и да разбира, просто трябва да премине тест /който наподобява и тото, лото или нещо подобно – В.С./ и да получи резултат. „Листовката” стимулира катеахизистно запаметяване, култ към верния отговор, приеман за „абсолютна истина”, която обикновено винаги е относителна. И така „все повече се натрапва изводът, пак според колегата Хърсев, че „българинът става неграмотен, но юнак, не е учил /както трябва/, не може да смята, но е уверен, че може да „играе”на борсата и дори е сигурен, че ще спечели... /Вече/ не трябва да се учиш, не е нужно да смяташ, трябва да залагаш, да натиснеш един бутон на смартфона и печелиш /или научаваш нещо, което желаш/”.

Очевидно е, че нещата са едва ли не трагични, но почти не им обръщаме необходимото внимание. По същество проблемът се свежда до оптимизирането между научното и „нормативното” познание. Обикновено се забравя, че в миналото в нашите университети, първо, имаше учебен предмет „Учебна практика”, за водене на знания, по който се канеха и добрите специалисти от практиката и второ, се провеждаха два пъти през време на следването /във II и IV курс/ стажове. Тогава ходехме да проверяваме стажуващите студенти, при което срещнах бивши възпитаници. Някои от тях ми казаха, че практическата подготовка на стажантите е недостатъчна. На такива аз съм им задавал въпроса: Ако Вие от утре се преместите на друга служба или в друг отдел, ще можете ли да работите, като тези си колеги, при които сте отишли на работа? Отговорът обикновено е бил: Ще трябва да се доподготвя.

Следователно наложилата се практика на акцентирание върху „нормативно познание” и „тестово” изпитване, които едва ли са подходящи практики по пътя към подобряване качеството и повишаване ефективността на образованието.

Приблизително същото би могло да се каже и за прекаленото математизиране на икономическите и социалните дисциплини, на обществените науки въобще. Безспорно е, че обществените науки са заимствали математическия подход, методи и формули от физическите такива и силно се е прекалило с тяхното прилагане. По този проблем от твърде отдавна има критично отношение, но за съжаление, нещата почти не се променят. В тази област дори бяха присъдени лауреатски награди на 4 учени – автори на математически подходи и формули в обществените науки. Световно известният автор, който дълго време е изключително известен специалист на фондовата борса в Ню Йорк, а и известен автор в света, който по образование е и математик, Насим Талеб, с основание и с ирония казва, че двамата от четиримата лауреати в тази област с лауреатските си дипломи в джобовете си, ликвидираха ръководеният от тях един от най-големите хедж-фондове в САЩ, с актив от 4,6 млрд. долара.

Би ли могъл някои да каже, че в икономическата и в социалната сфера важат изцяло и напълно математически закони и свързаните с тях формули? Едва ли? Те не би следвало да бъдат основно, а мощно средство в рамките на обществените науки; обществото не е природа. Още Ем.Кант е формулирал два вида закони „природни” и „обществени”, които са преди всичко юридически; в обществото или в обществената вселена действат така също и етично- морални ценности

и правила за поведение и действия. Нима и те могат да се материализират?

От векове се спори и върху проблема могат и следва ли обществените закони да не се съобразяват със законите и изискванията на Природата, за което са настоявали още стоиците, начело със Занон /III в. пр. н. ера/. Върху тази тематика и проблематика продължава да се дискутира и до днес, но безспорно е, че застрашително нарастващата комплексна екологическа криза, в резултат преди всичко на неспазването и нарушаването на изискванията и законите на Природата или природната вселена; с основание се твърди, че природните изисквания и закони не трябва да се нарушават от обществените такива.

Една римска/латинска сентенция обаче гласи: Ако искате да разберете защо нещо е така и следва да бъде така, си отговаряте на въпроса: Кому е изгодно това? Така, че по конкретният отговор в случая е, че е изгодно някому да доминира „нормативното познание”, „тестовото изпитване”, „математизирането на обществените науки”, неспазването и нарушаването на природните закони, но не и на обществото като цяло.

Едва ли би могло да се отрече, че намаляването на качеството в сферата на ВО е резултат не само на изтъкнатите по-горе причини, но и на изключително голямата степен на намаляването на посещаемостта на занятията във ВУ, на който проблем също не се обръща необходимото внимание. Дали някои би могъл да отрече, че високата посещаемост и/или по-активното участие в учебния процес не е средство и път към повишаване качеството за висшето образование.

Накрая бихме цитирали отново колегата Хърсев, който пише за „една твърде натрапчива тъпа новодума – реклама „трейдват” и студентите са убедени, че финансите /респ. финансовия пазар – В.С./ са някаква разновидност на тотото, а борсата е нещо като рулетка, ама с повече позиции на залагане. Едно голямо „Roly – Poly”.

Официално все още не е добре известно какво и в каква посока се върви към подобряване системата на ВО, но смятаме, че поставените в доклада проблеми са твърде важни и актуални.

Накрая бихме искали да кажем, че са необходими подобрения не само в сферата на ВО, но и в утвърдената преди около три години едва ли не конвейерна система за хабилизирани на вузовските преподаватели, а и на колегите от научната сфера.

В заключение и по повод на цитираните по-горе римска/латинска сентенция бихме искали да кажем, че всичко което се прави в сферата на образованието, а и на по-широка основа, би следвало да бъде не в интерес не само някому, а на обществото като цяло.

Приложение:

Таен план на масоните от 1969 г.<sup>6</sup>

1. Редуциране на населението;
2. Разрешение за раждане на деца;
3. Нови насоки за смисъла на секса;
4. Секс без размножаване;
5. Възможност за повсеместно получаване на предпазните средства;
6. Сексуална просвета сред младежта като инструмент за световното правителство;
7. Подпомагане на абортите с предпазни средства;
8. Подпомагане на хомосексуалността /и лесбийството/
9. Технологии за размножаване без секс;
10. Разрушаване на семейството;
11. Евтаназия и „хапче за смърт“ /до 80 г. по желание, а след 80 г. - задължително/;
12. Ограничаване на достъпа до платено здравеопазване за отървяване от застаряващите;
13. Строг контрол на достъпа до медицински услуги;
14. Премахване на частните лекари;
15. Трудности при диагностицирането на нови нелечими болести;
16. Затрудняване на онколечението с цел намаляване на населението;
17. Предизвикване на сърдечни атаки за премахване на хора;
18. Ранно училищно образование за ускоряване на пубертета и еволюцията;
19. Сливане на всички религии;
20. Премахване на старите религии;
21. Промяна на Библията чрез ревизия на ключови думи;
22. Превръщането на училищното образование, като инструмент за индоктриниране;
23. Удължаване на учебното време, без децата да научават нещо повече;
24. Контрол над достъпа до информация /без обаче да се уточнява как и над каква информация/;
25. Училищата да станат общински центрове;

---

<sup>6</sup> Когато американският масон от висша степен, д-р Р. Грей е решил да направи този план публично достояние е писал: „по рано не ми е било позволено да говоря, но сега – 1969 г., може свободно да обсъждаме тайния план, защото вече всичко е готово и никой не може да ни спре“. Цитираното е от Ян ван Хелсинг, Тайните политически общества, том III, Войната между масоните. Разкрития на масон от висша степен, том III, С., 2004, с. 180, изд. „Диалог“

26. Изземване на определени книги от библиотеките /без обаче да се уточнява какви, но смятаме, че се подразбира/;
27. Законни промени, които отпушват социален и морален хаос;
28. Подпомагане консумацията на дрога с оглед създаването на атмосфера тип „градска джунгла“;
29. Насърчаване консумацията на алкохол;
30. Ограничаване на свободните пътувания /без също да се уточнява на кого и докъде/;
31. Необходимост от повече затвори;
32. Използване на болниците като места за изолация;
33. Ограничаване на американската доминация /което е една интересна цел, но не се уточнява чия доминация да се подкрепя/;
34. Разместване на народи и икономики /също без да се уточнява накъде, как и защо/;
35. Изтръгване на социалните корени /може би, за да се преодолее социалната основа и сигурност на хората/;
36. Спорт за преустройство на обществото /без да се изяснява в каква посока/;
37. Секс и насилие в забавленията /чието начало вече като че ли е поставено/;
38. Имплантиране на идентификационни карти /микрочипове/ на хората /евентуално, за да може да бъде под наблюдение и контрол/;
39. Създаване на психологическа и физическа несигурност;
40. Използване на криминалността за управление на обществото дали и това, което стана в Париж и Брюксел има подобна цел?/;
41. Контрол над хранителните продукти /може би в случая думите контрол следва да се поставят в кавички, защото вече едва ли знаем какво ядем, какво пием и какво дишаме/;
42. Контрол над атмосферните условия;
43. Опазване на поведението на хората с цел внушаване на изискването;
44. Фалшифициране на научните открития;
45. Използване на тероризма като основание за налагане на контрол;
46. Телевизия, която наблюдава отделния човек;
47. Притежаването на собственост преминава в забвение;
48. Настъпване на нова тоталитарна система.

Тази тайна програма е обявена от Р. Грей още през 1969 година /през 1989 г. той е починал/ и тя /тайната програма/, чиито основни положения изложихме, сигурно е актуализирана. Едва ли има разумен човек, който като прочете този план – програма няма да го завладее негативно емоционално състояние.